

Læring

2019

1

 DANMARKS
JÆGERFORBUND

Det er sjældent et problem at lære ting, men det er til gengæld svært at undervise. Så jo mere vi ved om indlæringspsykologien, jo bedre bliver vi til at undervise.

2

Vi kan i princippet ikke lære hunden noget.
Den kan det hele.....søge, gå spor,
forfølge et bytte osv. instinkterne er avlet
frem og hunden har det i sig.

MEN vi kan få hunden til at gøre det vi
ønsker, når vi ønsker det, hvor vi ønsker
det og hvordan vi ønsker det.

Så indlæring og uddannelse drejer sig mere
om samspillet mellem hund og fører.

3

Behavioristisk læringspsykologi / indlæringsprincipper

• De 5 læringsformer:

1. Habituering	}	Ikke- associative
2. Sensitisering		
3. Prægning		
1. Klassisk betingning	}	Associative
2. Operant betingning		

4

Habituering

- "Tilvænning"
- Gentagne *udløsende* stimuli sænker intensitet i responsen
- Nødvendig læringsproces for ikke at stresser dyret til døde
- Stimuli: Miljøfaktorer og begivenheder
- 2-4 stimuli gentaget hver 24 time giver hurtigst habituering

5

Habituering?

6

Habituering

- Simpleste læringsform
- Oversees ofte, bortset fra skudtilvænning
- Hvalpe-”motivation” (ikke træne - habituerer til andre og stedet.
- Hunden kan vænne sig til vold (ryk) og det kan voldsmanden også!
- Før habituering er opnået, er der ingen eller meget ringe indlæring.

7

Sensitisering

- ”Sanse-overbelastning”
- Læringsform, der gør større dele af hundens nervesystem mere følsomt, altså parat til kamp, flugt eller jagt.
- Knyttet til overlevelse og stress - derfor er læringen stærk og effektiv
- Gentagne stimuli øger intensitet i responsen
- Vrede og råb ved harejageri og prelning forstærker sensitisering!
- Sensitisering forebygges gennem planlagt habituering (kaningård - dyrehave - Rådhuspladsen)
- Nytter ikke at skælde ud og straffe ! Tværtimod !

8

Sensitisering? !

9

Prægning (socialisering)

- Kompliceret social læringsform
- Genetisk forudbestemt i en for hunden afgrænset periode.
- Kan defineres som en læringsform hvor en hvalps medfødte responser udløses af bestemte objekter.

10

Prægning

”Prægning” er læring

Hunden udvikler ikke ”prægningsbestemt” adfærd, hvis den ikke påvirkes af specifikke stimuli i ”prægningsperioden”.

11

Prægning

To primære perioder

- 0-48 timer - prægning af fært
- 3-12 uge
  - Skabe god relation mellem de to arter (socialisering)
  - Dobbelt socialisering hund-hund / hund-menneske ☺
  - Lære basale færdigheder **ADVARSEL!!!!!! Kan skabe livsvarig mistillid** - eks. sko/apportering, ”pive-dyret”
- Svagere 10-22 måned - måske, men kan også være modellæring

12

Prægning 0-48 timer

13

Refleksion

- Diskuter og beskriv en situation hvor hunden har sensitiseret, og en situation hvor du i praksis har brugt habituering i indlæringen.
- Kan det overhovedet lade sig gøre at lære en hvalp noget i forbindelse med den traditionelle "Hvalpemotivation" - træning

14